

למדוד בהם דברים יבשים, כגון סולת למנחות, מְקַדְּשֵׁת אֶת הַיֵּבֶשׁ
 – מקדשים את הדברים היבשים שבתוכם.
 אִין פְּלֵי הַלֵּחַ מְקַדְּשׁ אֶת הַיֵּבֶשׁ – כלים העומדים לשימוש דבר לח
 אינם מקדשים דבר יבש, אם הניחוהו בתוכם. וְלֹא יִבֶשׂ מְקַדְּשׁ אֶת
 הַלֵּחַ – וכן כלים העומדים לשימוש דבר יבש, אינם מקדשים דבר לח,
 אם הניחוהו בתוכם.
 כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּיקְבוּ – שנעשה בהם נקב, אִם עוֹשִׂין בָּהֶן מְעִין
 מְלֹאכְתָּן עוֹשִׂין וְהֵן שְׁלִימִים – אם עדיין ראויים הם לעשיית
 מלאכה כעין זו שהיו עושים בהם כשהיו שלמים, הרי הם מְקַדְּשִׁין
 את מה שבתוכם, וְאִם לֹא – ואם אין הם ראויים לכך, אִין מְקַדְּשִׁין
 את מה שבתוכם.
 וְכוּלָן – כל כלי השרת, אִין מְקַדְּשִׁין את מה שבתוכם, אֲלֵא בַּקֹּדֶשׁ
 – בתוך העזרה.

גמרא

הגמרא מבארת איזה כלי לח אינם מקדשים דבר יבש: אָמַר שְׁמוּאֵל,
 לֹא שָׁנֹו חַמְמִים בַּמִּשְׁנָה שֶׁאִין כְּלֵי הַלֵּחַ מְקַדְּשִׁים אֶת הַיֵּבֶשׁ, אֲלֵא
 מְדוֹת – כלים העומדים למדידת דבר לח, אינם מקדשים דבר יבש
 אם הניחוהו בתוכם, לפי שאינם עשויים אלא למדידה. אֲבָל מְזֻרְקוֹת
 שאינן עשויות למדידה אלא לקבל בהן דבר לח, מְקַדְּשִׁין אִף דָּבָר
 יבש שהונח בתוכם. כיון שכמו שהם ראויים לקבל דבר לח כמו כן הם
 ראויים לקבל דבר יבש. וּמִנֵּין יֵשׁ לַלְמוּד זֹאת, שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר י ז)
 בַּקִּרְבָּנוֹת הַנְּשִׂאִים שֶׁהִתְנַדְּבוּ קִעֵרֶת כֶּסֶף וּמוֹזַק כֶּסֶף שְׁנֵינֵיהֶם מְלֹאִים
 סוּלָת, כלומר, שהניחו את הסולת בקערה ובמוזק, שהם כלי הלח,
 אך אינם כלי מדידה. וּמוֹכַח מִכָּן, שְׁכָלִים אֵלֹו מְקַדְּשִׁים אִף דָּבָר יבש
 כסולת.

הגמרא מקשה על הראיה מקרבנות הנשיאים: אָמַר רַב לִיָּה רַב אַחָא
 מְדִיפְתֵי לְרַבִּינָא, כיצד ניתן להוכיח משם שכלי הלח מקדשים אף
 את היבש, הרי שם הניחו בכלים סולת למנחה, וּמִנְחָה זו לְחָה הִיא,
 שהרי בלולה בשמן היתה, ולפיכך נתקדשה בכלי הלח, אך אין
 להוכיח משם שהם מקדשים אף דבר יבש.

אָמַר לִיָּה רַבִּינָא לְרַב אַחָא מְדִיפְתֵי, לֹא נִצְרְכָה – לא הוצרכה
 הראיה ממנחה, אֲלֵא לְחַלֵּק הַיֵּבֶשׁ שָׁפָה, שאף על פי שהמנחה
 נבללה בשמן, מכל מקום אי אפשר שלא יסארו בה מעט חתיכות
 יבשות של סולת שלא נגע בהן השמן, ומאחר שהמוזק קידש את
 המנחה כולה יש להוכיח שכלי הלח מקדשים אף דבר יבש.
 אִיבְעִית אַמְרָא – אם תרצה תוכל ליישב באופן אחר, שֶׁהַמְּנַחָה לְנָבִי
 דָּם פְּיֵבֶשׂ דְּמִי. כלומר, אמנם המנחה אינה דבר יבש לגמרי, כיון
 שבלולה היא בשמן, אך כלפי דם שהוא לח לגמרי היא נידונה כדבר
 יבש, ומאחר ומצינו שהמוזק שהוא כלי המיועד לקבלת דם מקדש
 את המנחה, מעתה יש ללמוד שכל כלי הלח מקדשים אף דברים
 יבשים לגמרי.

הגמרא מביאה דינים נוספים בענין קידושם של כלי שרת: אָמַר
 שְׁמוּאֵל, כְּלֵי שֶׁרֶת אִין מְקַדְּשִׁין את מה שבתוכם אֲלֵא כְּשֶׁהֵם
 שְׁלִימִין ולא מנוקבים, וכמו כן אִין הם מְקַדְּשִׁין את מה שבתוכם אֲלֵא
 כְּשֶׁהֵם מְלֹאִין, כלומר, שיש בהם שיעור שלם הנצרך לאותו דבר,
 כגון עישרון שלם למנחה, או שלשה עשרונים למנחת נסכים של פר
 ושני עשרונים לאיל, וכיוצא בזה, וכמו כן אִין כְּלֵי שֶׁרֶת מְקַדְּשִׁין
 אֲלֵא מְתוּכָן – את מה שבתוכם. וְאָמַר רַי לָהּ – ויש אומרים שאִין הם
 מְקַדְּשִׁין אֲלֵא כְּשֶׁהֵם שְׁלִימִין, וּמְלֹאִים, – שהכלים עומדים
 בתוך העזרה.

מבררת הגמרא: מֵאִי בְּיַיְהוּהוּ – מה החילוק שיש בין שתי
 הלשונות. מבארת הגמרא: אֲיֵאָא בְּיַיְהוּהוּ – החילוק שיש ביניהם הוא
 לענין פְּרִוּצֵי מְדוֹת – מיידה גרושה, כלומר, באופן שממלא את הכלי
 מעל שפתו. הדעה הראשונה סוברת, שאין הכלים מקדשים אלא את
 מה שבתוכם ממש, אבל אם יש בכלי מיידה גרושה העולה מעל
 לשפת הכלי, אין הכלי מקדש את מה שמחוצה לו, אלא את מה
 שבתוכו. אבל הדעה השנייה סוברת שהכלי מקדש את כל המונח בו,

אם כן, הַפִּטְאָת הָעוֹזֵף פְּסוּלָה – שנפסלה על ידי שהיתה מליקתה
 שלא לשמה, אך מליקתה היתה בראש המזבח, שיש לומר בזה את
 הדין שכל הפסולים שעלו על המזבח לא ירדו, ויהיה רשאי להוות
 מדמה על המזבח, יש לתמוה, הִיכִי מְזַה מְדָמָה – כיצד רשאי הוא
 להוות מדמה על המזבח, הרי משעה שמגביהה באויר המזבח כדי
 להוות מדמה עליו הָיָה לִיָּה יָרוּד – הרי זה כאילו ירדה מעל המזבח,
 והדין הוא שפסולים שירדו שוב לא יעלו. וכמו כן יש לתמוה עוד,
 לגבי שְׂאָר פְּסוּלִים – בהמה שאירע פסול בדמה, ועלה הדם על
 המזבח, שהדין בזה הוא שמאחר ועלה שוב לא ירד, וזורקו על גבי
 המזבח, ואם אויר מוזב אינו כמזבח, הִיכִי זְרִיק לָהּ מְדָמָה – כיצד
 רשאי הוא לזרוק את הדם, הרי זריקת הדם מרחוק היא נעשית,
 ומשעה שמגביה את הכלי עם הדם באויר המזבח על מנת לזרוקו,
 נידון הדם כאילו ירד מעל המזבח, ומעתה אסור לשוב ולהעלותו
 עליו.

אלא בהכרח צריך לומר, שאויר המזבח נידון כמזבח, ולכן אף בשעה
 שמגביה את חטאת העוף או את דם הבהמה באויר המזבח, עדיין הם
 נידונים כעומדים על גבי המזבח, ולפיכך רשאי הוא להוות ולזרוק
 את הדם.

דוחה הגמרא: אין להוכיח מכך שאויר המזבח כמזבח, לפי שיתכן
 להעמיד באופן דְּמָנַע לָהּ – שהוא מצמיד למזבח את חטאת העוף
 בשעת הזאת הדם, או את הכלי עם דם הבהמה בשעת הזריקה,
 ונמצא שהם עומדים במזבח עצמו ולא באוירו, ועל כן אפילו אם
 אויר מוזב אינו כמזבח רשאי הוא להוות ולזרוק את הדם.

מקשה על כך הגמרא: הֵא הַזָּהָה הִיא – וכי באופן כזה שמצמיד את
 חטאת העוף למזבח נחשבת מלאכה זו להזאת הדם, הרי הזאה אינה
 אלא מרחוק, ואילו כשמצמיד את העוף למזבח מִיֵּצוּי הִיא – הרי זו
 מלאכת מיצוי הדם על קיר המזבח. וכמו כן יש להקשות בזרק דם
 בהמה באופן שמצמיד את הכלי למזבח, הֵא זְרִיקָה – וכי כך נעשית
 מלאכת זריקת דם על המזבח, הרי אין זריקה אלא מרחוק, ואילו
 כאשר זורק באופן שהכלי צמוד לקיר המזבח שְׁפִיכָה הִיא ולא
 זריקה.

וְעוֹד יש להקשות, אף אם אין בזה משום מיצוי או שפיכה, מכל מקום
 זְכִי הֲרָף הַזָּהָה כְּכָף לַהוֹת את הדם (של חטאת העוף) סמוך למזבח,
 וכן האם הֲרָף זְרִיקָה כְּכָף לַזְרוֹק את הדם (של בהמה) בסמוך, הרי
 אין מזים זורקים את הדם אלא מרחוק. נמצא, שאי אפשר להעמיד
 באופן שמצמיד אותם לקיר המזבח, אלא בהכרח צריך לומר
 שאווחם באויר המזבח, ואם כן יש להוכיח מכך שאויר המזבח נידון
 כמזבח, ולפיכך ניתן להוות ולזרוק מרחוק, ואין זה נחשב כאילו ירדו
 מעל המזבח.

דוחה הגמרא: אָמַר רַב אֲשִׁי, אין לפשוט מכאן את הספק אם אויר
 מוזב כמזבח, משום דֵּאִי דְּנָקַט לָהּ בְּרֵאשׁ הַמְּנַחָה הִי נָמִי – אילו
 היה הספק באדם האוחז בידו קרבן באויר המזבח, אכן ניתן היה
 לפשוט מכאן את הספק, ולהוכיח שאויר המזבח נידון כמזבח, אולם
 באופן זה אין אנו מסתפקים כלל, אלא פשוט הדבר שקרבן המונח
 בידי אדם העומד על המזבח מאחר וגופו מונח על גבי המזבח לכן גם
 הקרבן שמונח בידו נידון כמונח על המזבח עצמו, כִּי קָאֱמַר דְּתַלְתְּלוֹ
 בְּקִנְיָא – אלא הספק הוא באופן שהאדם עצמו אינו עומד על המזבח
 אלא על קרקע העזרה, ואוחז בידו קנה שראשו עומד באויר המזבח,
 ובראש הקנה תלה קרבן פסול, בזה יש להסתפק האם דינו של הקרבן
 העומד באויר המזבח כאילו עומד על גבי המזבח, וכיון שעלה שוב
 לא ירד, או לא. מֵאִי – מה יהיה הדין בספק זה. מסיקה הגמרא: תִּיקוּ
 – תעמוד שאלה זו בספק, לפי שלא נפשטה.

משנה

משנה זו מבארת באיזה אופן כלי שרת מקדשים מה שבתוכם: כְּלֵי
 הַלֵּחַ – כלים המשמשים לדברים לחים, כגון קערות ומוזקות,
 המשמשות לדם ויין ושמן, מְקַדְּשִׁין אֶת הַלֵּחַ – מקדשים הם את
 הדברים הלחים המונחים בתוכם. וּמְדוֹת יֵבֶשׁ – כלים העשויים

1 אף את העולה מעל שפתו.

2 **בְּמַתְנִיתָא תָּנָא** – בברייתא שנינו, **אִין כְּלֵי שֶׁרֶת מְקַדְּשִׁין אֱלָא כְּשֶׁהֵם**
3 **שְׁלִימִין** ולא מנוקבים, **וּמְלָאִים** – ובאופן שיש בהם את מלוא
4 השיעור הנצרך לאותו הדבר, **וּמְתוּכָן** – ומקדשים רק את הנכנס
5 בתוך הכלי ממש, ולא את העולה מעל לשפת הכלי, **וּבְפָנִים** – ואינם
6 מקדשים אלא בעזרה.

7 הגמרא מבארת באיזה אופן סוברת הברייתא שאין כלי שרת
8 מקדשים אלא כשהם 'מלאים': **אָמַר רַבִּי אִפִּי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, לֹא**
9 **שָׁנוּ חֲכָמִים בְּבֵרִיתָא** שאין כלי שרת מקדשים עד שיהיה בהם את כל
10 השיעור הנצרך לאותו הדבר, **אֱלָא כְּשֶׁאִין דְּעֵתוֹ לְהוֹסִיף עוֹד עַל מַה**
11 **שֶׁבְּתוֹךְ הַכֵּלִי וְלֹהֲשִׁימוֹ לְשִׁיעוֹר, אֲכָל אִם דְּעֵתוֹ לְהוֹסִיף עֲלָיו**
12 **לְאַחַר מִכֵּן עַד שִׁיחִידָה בּוֹ כְּפִי הַשִּׁיעוֹר הַנֶּצְרָךְ לְאוֹתוֹ הַדָּבָר, אוֹי**
13 **רְאִישׁוֹן רְאִישׁוֹן קוֹדֵשׁ, כְּלוֹמַר, כֹּל הַנֶּכֶס לְתוֹךְ הַכֵּלִי מִתְקַדֵּשׁ, אִף**
14 **שְׁעֵדִין אִין בּוֹ אֵת הַשִּׁיעוֹר הַנֶּצְרָךְ.**

15 **תָּנָא נְפִי קָבִי** – שנינו כן בברייתא, כדברי רבי אסי אמר רבי יוחנן,
16 נאמר לגבי קרבנות הנשיאים (שם) **'שְׁנִיחָם מְלָאִים סוּלָת, אִין מְלָאִים**
17 **– אִין כּוּוֹנַת הַכְּתוּב שְׁהִיו הַכֵּלִים מְלָאִים סוּלָת עַד שֶׁפִּתָּם, אֱלָא**
18 **שְׁלִימִין** – שהיו בהם עשרונים שלמים של סולת, ולא היה שיעורם
19 חסר. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִימְתִי נֹאמַר דִּין זֶה שְׁאִינִם מְקַדְּשִׁים אֲלָא**
20 **כְּשִׁישׁ בְּהֵם שִׁיעוֹר מְלֹא, בְּיָמֵן שְׁאִין דְּעֵתוֹ לְהוֹסִיף עַל מַה שֶׁבְּכֵלִי,**
21 **אֲכָל אִם דְּעֵתוֹ לְהוֹסִיף עֲלָיו, אוֹי רְאִישׁוֹן רְאִישׁוֹן קוֹדֵשׁ, כְּלוֹמַר, כֹּל**
22 **הַנֶּכֶס לְתוֹךְ הַכֵּלִי מִתְקַדֵּשׁ.**

23 שנינו במשנה: **אִין כְּלֵי הַלַּח מְקַדְּשִׁין [וּבּוֹ] אֵת הַיֵּבֶשׁ.**

24 הגמרא מבארת לענין אלו דברים נאמר דין זה: **אָמַר רַבִּי, וְאִימְתִימָא**
25 **– ויש אומרים שמימרא זו אמרה רַב אִפִּי, דִּין הַמְּשֵׁנָה שְׁכֵלִי הַלַּח**
26 **אינם מקדשים את היבש, הוא דווקא לענין שאִין מְקַדְּשִׁין אוֹתוֹ**
27 **לְיִקְרָב עַל גְּבֵי הַמְּזוּבָת, אֲכָל מְקַדְּשִׁין הֵם אוֹתוֹ לְיִפְסֹל – שִׁמְעַתָּה דִּינוֹ**
28 **שֶׁל דָּבָר יֵבֶשׁ זֶה שֶׁשָּׁהָה בְּכֵלִי לַח כְּקֹדְשִׁים, וְאִם יֵצֵא חוּץ לְקַלְעִים אוֹ**
29 **נָגַע בּוֹ טְבוּל יוֹם אוֹ מוּחוּסָר כִּיפּוּרִים הִרִי זֶה פְּסוּל.**

30 **אִיבָא דְּמִתְנֵי לָהּ אֶהָא** – יש השונים דין זה לענין אחר. שנינו
31 בתוספתא, **אִין מְבִיאִין מְנַחֹת, וְנִסְכִּים, וּמְנַחֹת [ונסכים של] בְּהֵמָה,**
32 **וּכִיפּוּרִים, מִן הַקְּדוּשָׁע – מִן תְּרוּמָה שֶׁנִּתְעַרְבָה בְּחוּלִין, אִף שִׁמּוֹתֶרֶת**
33 **לְכַהֲנִים, לְפִי שֶׁאֲסוּרָה לְיִשְׂרָאֵלִים בְּאֲכִילָה, וְאִין מְבִיאִים מְנַחֹת**
34 **וְנִסְכִּים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ אֲלָא מִדָּבָר הַמּוֹתֵר לְכֹל יִשְׂרָאֵל. וְאִין צְרִיךְ**
35 **לְזַמֵּר שְׁאִין מְבִיאִים אֵת כֹּל אֲלוֹ מְעַרְלָה וְכֵלְאֵי הַפָּרָם הָאֲסוּרִים**
36 **בְּאֲכִילָה וְהִנָּא אִף לְכַהֲנִים. וְאִם הֵבִיא מֵהֵם, לֹא קֹדֵשׁ – לֹא**

37 נתקדש. ועל כך **אָמַר רַבִּי, וְאִימְתִימָא** – ויש אומרים שאמר זאת **רַבִּי**
38 **אִפִּי, אִם הֵבִיא מִן הַמְּדוּמָע אוֹ מִעֵרְלָה וְכֵלְאֵי הַכֶּרֶם, לֹא קֹדֵשׁ**
39 **לְיִקְרָב עַל גְּבֵי הַמְּזוּבָת, אֲכָל קֹדֵשׁ לְיִפְסֹל – שִׁמְעַתָּה דִּינָם כְּקֹדְשִׁים**
40 **וְאִינִם יוֹצֵאִים לְחוּלִין, וְטַעוּנִים שְׂרִיפָה.**

41 הגמרא מביאה ברייתא המפרשת דינים שונים בהלכות כלי שרת:
42 **תָּנוּ רַבָּנֵן בְּבֵרִיתָא, כְּלֵי קֹדֵשׁ שְׁנִיכְבוּ – נַעֲשֶׂה בְּהֵם נֶקֶב, אִין מְתִיבִין**
43 **אוֹתָן – אִין מְתִיכִים אֵת הַכֵּלִי סְבִיבוֹת הַנֶּקֶב כְּדִי לְסוּתָמוּ, כְּפִי שֶׁהַדֶּרֶךְ**
44 **לְעִשׂוֹת בְּכֵלִים שְׁנִיכְבוּ, וְאִין מְתִיבִין לְתוֹכָן אֲבָר – וְכֵן אִין מְתִיכִים**
45 **לְתוֹךְ הַנֶּקֶב עוֹפֶרֶת כְּדִי לְסוּתָמוּ, אֲלָא מְתִיכִים אוֹתוֹ כּוֹלוֹ וְעוֹשִׂים**
46 **מִמֶּנּוּ כְּלֵי חֹדֶשׁ. וְטַעַם הַדָּבָר, לְפִי שֶׁאִין עֲנִיּוֹת בְּמִקּוֹם עֲשִׂירוֹת, שְׁאִין**
47 **זו מִידַת דֶּרֶךְ אֶרֶץ לְתַקֵּן כֵּלִים שְׁבוּרִים וְלֹהֲשִׁתְמַשׁ בְּהֵם בְּמִקְדָּשׁ. וְכֵן**
48 **אִם נִפְגְּמוּ הַכֵּלִים אִין מְתִקְנִין אוֹתָן. סְבִין שְׁנַפְגָּם חוּדָה אִין**
49 **מְשַׁהֲיוֹן אֵת פְּגִימָתָהּ כְּדִי לְחוּדָה. וְאִם נִשְׁמָטָה הַסִּכִּין מִקַּתָּה, אִין**
50 **מְחַזְרִין אוֹתָהּ לְמִקּוּמָהּ. אֲבָא שְׁאוּל אוֹמֵר, סְבִין מְטַרְפֵּת הָיְתָה**
51 **בְּמִקְדָּשׁ – שְׁהִיא דְרַכָּה לְהִיפָּגַם בְּפִגְמוֹת דְּקוּת, וְעַל יַדֵּי כֵךְ הָיְתָה**
52 **מְטַרְפָּה אֵת הַקֹּדְשִׁים שֶׁנִּשְׁחָטוּ בָּהּ, וְנִמְנָו – נֹאסְפוֹ לְמִנְיָן עֲלֶיהָ**
53 **הַבְּהֵמִים, וְנִנְזוּתָהּ.**

54 הגמרא מביאה ברייתא העוסקת בדין בגדי כהונה: **תָּנוּ רַבָּנֵן**
55 **בְּבֵרִיתָא, בְּגָדֵי כְּהוֹנָה אִין עוֹשִׂין אוֹתָם מְעִשָׂה מַחֲטָא אֱלָא מְעִשָׂה**
56 **אוֹרֵג, כְּלוֹמַר, אִין אוֹרֵגִים מִתְחִילָה יִרְעוּת בַּד לְצוּרֶךְ הַבְּגַד וְלֹאֲחֹר**
57 **מִכֵּן מְחַבְּרִים אוֹתָן בְּמַחֲט לְבַגְד אַחַד, אֲלָא אוֹרֵגִים מִתְחִילָה אֵת הַבְּגַד**
58 **בְּשִׁלְיֻמוֹתוֹ, שְׁנַאֲמַר (שְׁמוֹת כ"ח ל"ב) 'מְעִשָׂה אוֹרֵג'. וְאִם נִתְנַעְעֵלוּ –**
59 **נִתְלַכְּלוּ הַבְּגָדִים, אִין מְכַבְּסִין אוֹתָם לֹא בְּנֶתֶר וְלֹא בְּאֵהָל – מִיַּנִּי**
60 **סַמְמָנִים הַמְּסִירִים אֵת הַלְּכָלוֹךְ מִן הַבְּגָדִים, לְפִי שְׁאִין זו דֶּרֶךְ עֲשִׂירוֹת,**
61 **אֲלָא גּוֹנִים אוֹתָם לְצוּרֶךְ עֲשִׂיַת פְּתִילוֹת.**

62 מקשה הגמרא: מדברי הברייתא שאין מכבסים אותם לא בנתר ולא
63 באהל יש לדייק, **הָא בְּפִיִּים מְכַבְּסִין** – שבמים לבד מותר לכבסם,
64 וכיצד יתכן הדבר, הרי מאחר וטעם האיסור הוא שלא לנהוג בהם
65 מנהג עניות, מדוע מותר הכיבוס במים, ואדרבה, אם זקוקים הם
66 לכיבוס לא יועילו המים להוריד את כתמייהם לגמרי, ונמצא שכיבוס
67 על ידי מים גרוע מכיבוס על ידי נתר ואהל.

68 מתרצת הגמרא: **אָמַר אִפִּי, הָכִי קֹאמֵר** – כך היתה כוונת הברייתא
69 לומר, בגדי כהונה שהוֹנְעוּ בְּפִיִּים – שנתלכלכו מעט, באופן שלא
70 הוזקקו אלא לכיבוס במים כדי להסיר כתמייהם, אוי מְכַבְּסִין אוֹתָן
71 אפילו בְּנֶתֶר וְאֵהָל – במיני סממנים, מאחר שאין דינם כמלוכלכים,

57 וְצִיָּן מִכֶּסֶף עַל עֲזוֹת פָּנִים, שְׁהֵי בְּצִיָּין כְּתִיב (שמות כח לה) וְהָיָה עַל
 58 מִצַּח אֶהְרֹן, וּבְעֵינַי עֲזוֹת פָּנִים כְּתִיב (ירמיה ג א) שֶׁהֵבִיא מוֹכִיחַ אֶת
 59 עַם יִשְׂרָאֵל עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וְאוֹמֵר לָהֶם וּמִצַּח אִשָּׁה זֹנֶה הָיָה
 60 לָךְ מֵאֲנַת הַקֶּלֶם, כְּלוֹמֵר, שֶׁהָאִשָּׁה הַזֹּנֶה יֵשׁ לָהּ עֲזוֹת פָּנִים וְאִינָה
 61 מִתְבַּיֶּשֶׁת, וְלִפִּי שְׂנֵאמְרָה בַּהּ תִּיבַת 'מִצַּח' יֵשׁ לְלַמּוֹד שְׂכַפְרַת עוֹן
 62 עֲזוֹת פָּנִים תְּלוּיָה בְּצִיָּן, שֶׁאִף בּוֹ נִאמְרָה תִּיבַת 'מִצַּח'.
 63 הַגְּמָרָא מְקַשָּׁה עַל דְּבָרֵי רַבִּי עֵינִינִי בַר שֶׁשׁוּן: אֵינִי – וְכִי כִךְ הוּא
 64 הַדְּבַר, שֶׁבְּגִדֵי כְהוֹנֵה מְכַפְרִים עַל כָּל אֱלוֹ, וְהָאֵמֵר [וְהִרִי אִמְרוּ] רַבִּי
 65 יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי, שְׁנֵי דְבָרִים לֹא מְצִינֵנוּ לָהֶן כְּפָרָה בְּכַרְבָּנוֹת – עַל יַד
 66 הַבַּאֵת קַרְבָּנוֹת, וּמְצִינֵנוּ לָהֶן כְּפָרָה מִמָּקוֹם אַחֵר – בְּאוֹפֵן אַחֵר, וְאֵלּוֹ
 67 הֵן שְׁנֵי הַדְּבָרִים, הָאֶחָד, שְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְהַשֵּׁנִי, לְשׁוֹן הָרַע. וְהִיכֵן
 68 מְצִינֵנוּ לָהֶם כְּפָרָה בְּמָקוֹם אַחֵר, שְׁפִיכוֹת דָּמִים מְעַגְלָה עֲרוּפָה –
 69 מְצִינֵנוּ כְּפָרָה לְעוֹן שְׁפִיכוֹת דָּמִים עַל יַדֵּי עֵגְלָה עֲרוּפָה, שְׂכַאֲשֶׁר נִמְצָא
 70 הַרוֹג שֶׁלֹא נֹדַע מִי הִכְהוּ מְבִיאִים זְקָנֵי הָעִיר הַקְּרוּבָה אֶל הַחֲלָל עֵגְלָה
 71 וְעוֹרְפִים אוֹתָהּ בְּנַחַל, וְעַל יַדֵּי כִךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַפֵּר לָהֶם עַל
 72 עוֹן שְׁפִיכוֹת דָּמִים. וְלְשׁוֹן הָרַע מְקַמְרַת – וְכֵן מְצִינֵנוּ כְּפָרָה לְעוֹן
 73 לְשׁוֹן הָרַע עַל יַדֵּי הַקְּטוּרָה. וּמִנֵּן שֶׁהַקְּטוּרָה מְכַפְרַת עַל לְשׁוֹן הָרַע,
 74 דְּתַנִּי [וְשִׁנְהוּ] רַב הֲנִינְיָה, מִנֵּן לְקַמְרַת שְׂמִכְפָּרָה, שְׂנֵאמֵר בְּאַהֲרֹן
 75 הַכֹּהֵן כֹּאֲשֶׁר נִקְהָלוּ הָעֵדֵה לְאַחַר מַחְלוּקְתוֹ שֶׁל קוֹרַח וְהַחֵל הִגְיָה בְּעַם
 76 (במדבר יז ט) וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטוּרָתוֹ וַיִּכְפֹּר עַל הָעַם, שְׁעַל יַדֵּי הַקְּטוּרָה
 77 עֲצַר אֶת הַמִּגְפָּה. וְתַנִּי דְבִי [וְשִׁנְהוּ] שֶׁנֹּשְׂנוּ מִתְלָמִידִים בְּבֵית מִדְּרָשׁוֹ שֶׁל רַבִּי
 78 יִשְׁמַעֲלָא, עַל מַה הַקְּטוּרָתוֹ מְכַפְרַת, עַל עוֹן לְשׁוֹן הָרַע. וְטַעַם הַדְּבַר
 79 הוּא, מִשּׁוּם שֶׁיֵּבֵא הַקְּטוּרָה שְׂכַאֲשֶׁר דָּבָר שְׂבִיחָא – בְּצִינְעָא, שְׂבִשְׁעַת
 80 הַקְּטוּרָה אֵין אָדָם רִשְׁאֵי לְהִיּוֹת שָׁם, וַיִּכְפֹּר עַל לְשׁוֹן הָרַע שֶׁהוּא
 81 מְעַשֶּׂה חֲשָׂאֵי – שֶׁאָדָם מְדַבֵּר עַל חֲבִירוֹ לְשׁוֹן הָרַע בְּצִינְעָא. קְשָׂא
 82 – לְכַאוּרָה יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת סְתִירָה מִלְּשׁוֹן הָרַע אֲלֵשׁוֹן הָרַע, שֶׁהִרִי
 83 לְדַבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי הַקְּטוּרָה מְכַפְרַת עַל לְשׁוֹן הָרַע, וְאֵילוֹ
 84 לְדַבְרֵי רַבִּי עֵינִינִי בַר שֶׁשׁוּן הַמְעִיל הוּא הַמְכַפֵּר עַל עוֹן זֶה. וְכִמוֹ כֵן
 85 קְשָׂאֵי – יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת מִשְׁפִּיכוֹת דָּמִים אֲשִׁפִּיכוֹת דָּמִים, שֶׁהִרִי
 86 לְדַבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי עֵגְלָה עֲרוּפָה מְכַפְרַת עַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים,
 87 וְאֵילוֹ לְדַבְרֵי רַבִּי עֵינִינִי בַר שֶׁשׁוּן הַכְּתוּבַת דִּמַּי שְׂמַכְפְּרַת עַל כִּךְ.
 88 מִתְרַצָּה הַגְּמָרָא: שְׁפִיכוֹת דָּמִים אֲשִׁפִּיכוֹת דָּמִים לֹא קְשָׂאֵי – אֵין
 89 לְהַקְשׁוֹת מִן הַמִּימְרָא שֶׁל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי עַל הַמִּימְרָא שֶׁל רַבִּי
 90 עֵינִינִי בַר שֶׁשׁוּן לְעֵנֵן שְׁפִיכוֹת דָּמִים, לְפִי שֶׁכֵּל אֶחָד מֵהֶם עוֹסֵק בְּאוֹפֵן
 91 אַחֵר. הָאֵ – רַבִּי עֵינִינִי בַר שֶׁשׁוּן עוֹסֵק בְּאוֹפֵן יְדִיעַ מֵאֵן קְטָלִיָּה –
 92 שִׁדּוּעַ מִי הוּא הַהוֹרָג, וְבְאוֹפֵן כֹּזֵה אֵין עֵגְלָה עֲרוּפָה מְכַפְרַת, אֲלֵא
 93 הַכְּתוּבַת שֶׁל בְּגִדֵי כְהוֹנֵה מְכַפְרַת עַל הַצִּיּוּר שֶׁלֹא יַעֲשֶׂה. הָאֵ – רַבִּי
 94 יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי עוֹסֵק בְּאוֹפֵן דְּלֵא יְדִיעַ מֵאֵן קְטָלִיָּה – שֶׁלֹא נֹדַע מִי
 95 הוּא הַהוֹרָג, וְבְאוֹפֵן כֹּזֵה אֵין הַכְּתוּבַת מְכַפְרַת, אֲלֵא עֵגְלָה עֲרוּפָה.
 96 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: אֵי יְדִיעַ מֵאֵן קְטָלִיָּה – אִם רַבִּי עֵינִינִי בַר שֶׁשׁוּן עוֹסֵק
 97 בְּאוֹפֵן שִׁדּוּעַ מִי הוּא הַהוֹרָג, אִם כֵּן כִּרְ קְטָלֵא הוּא – חֵיִיב הַהוֹרָג
 98 מִיתָה, וְכֵל זְמַן שֶׁלֹא יִהְרַגוּהוּ יַעֲשֶׂה הַכֵּל בְּעוֹנוֹ, וְלֹא תוֹעִיל עַל כִּךְ
 99 כְּפָרַת הַכְּתוּבַת.
 100 מִתְרַצָּה הַגְּמָרָא: שְׂמִדּוּבֵר שֶׁהִרְגוּ כְּמוֹד וְלֹא אֶתְרוּ בִּיה – לֹא הִתְרוּ
 101 בּוֹ קוֹדֵם הִרְיָתוֹ, וְלִפְיֵךְ אֵי אִפְשֵׁר לְהַמְיִתוֹ בְּבֵית דִּין, וְבְאוֹפֵן כֹּזֵה
 102 מְכַפְרַת הַכְּתוּבַת עַל הַצִּיּוּר שֶׁלֹא יַעֲשֶׂה בְּעוֹנוֹ שֶׁל הַרוֹצֵחַ.
 103 וְעַתָּה מֵיִשְׁבַת הַגְּמָרָא אֶת הַסְתִּירָה בֵּין הַמִּימְרוֹת לְעֵנֵן כְּפָרַת עוֹן
 104 לְשׁוֹן הָרַע: וְלְשׁוֹן הָרַע אֲלֵשׁוֹן הָרַע נְמִי לֹא קְשָׂאֵי – וְכֵן אֵין לְהַקְשׁוֹת
 105 סְתִירָה לְעֵנֵן כְּפָרַת לְשׁוֹן הָרַע, לְפִי שֶׁכֵּל אֶחָד מִן הַמִּימְרוֹת עוֹסֵק
 106 בְּאוֹפֵן אַחֵר. הָאֵ בְּצִינְעָא – רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי עוֹסֵק בְּאֵדָם הַמְדַבֵּר
 107 לְשׁוֹן הָרַע בְּצִינְעָא, וְבְאוֹפֵן כֹּזֵה הַקְּטוּרָה שְׂנַעֲשִׂית בְּצִינְעָא הִיא
 108 הַמְכַפְרַת לְעוֹ. הָאֵ בְּפִרְהֵסְיָא – רַבִּי עֵינִינִי בַר שֶׁשׁוּן עוֹסֵק בְּאֵדָם
 109 הַמְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרַע בְּפִרְהֵסְיָא, עַל יַדֵּי הַשְּׂמַעַת קוֹל, וְבְאוֹפֵן כֹּזֵה תְלוּיָה
 110 כְּפָרָתוֹ בְּמַעֲלֵל הַמְשַׁמְעֵעַ קוֹל עַל יַדֵּי הַפַּעְמוֹנִים.

1 אבל בגדי כהונה שהוּעָו לְנֹתָר וְאֵחָל – שְׁנַתְלַכְלְכוּ לְכַלּוֹךְ רַב עַד
 2 שְׁזוֹקִים הֵם לְכַבִּיסָה בְּסַמְמוּנִים, בְּאוֹפֵן כֹּזֵה אִף בְּפִים אֵין מְכַבְּסִין
 3 אוֹתָם, לְפִי שְׁדָרְךְ עֲנִיּוֹת הוּא.
 4 וַיֵּשׁ אוֹמְרִים, שֶׁאֵין מְכַבְּסִין אוֹתָן – אֶת בְּגִדֵי הַכְּהוֹנָה, כֵּל עֵינָךְ –
 5 כֵּלל וְכֵלל, אִפִּילוֹ אִם לֹא נַתְלַכְלְכוּ אֲלֵא מַעַט, לְפִי שֶׁאֵין נוֹהֲגִים
 6 מִנְהַג שֶׁל עֲנִיּוֹת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא מְקוֹם שֶׁל עֲשִׂירוֹת.
 7 הַגְּמָרָא מְבִיאָה בְּרִייתָא הַעוֹסֵקת בְּמַעֲלֵלוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל: תַּנִּי רַבְּנָן,
 8 מְעִיל שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל בּוֹלוֹ שֶׁל תְּבַלְתָּ הָיָה – עֲשׂוֹי הִיָּה מִתְכַּלַּת בְּלַבַּד,
 9 בְּלֵא עֲתֵרוֹבַת מִן אַחֵר. שְׂנֵאמֵר (שמות לט כב) בַּעֲנֵן עֲשִׂית הַמַּעֲלֵל
 10 וַיַּעַשׂ אֶת מְעִיל הָאֵפֹד כִּלְיֵי תְבַלְתָּ – כּוֹל מִתְכַּלַּת. שׁוֹלְיוֹ שֶׁל
 11 הַמַּעֲלֵל פִּיצֵד הָיוּ עֲשׂוּיִם, הִיָּה מְבִיא חוֹטֵי תְבַלְתָּ, וְאַרְבָּנָן, וְתוֹלְעַת
 12 שְׁנֵי, שְׁזוּרֵין יְחִידֵי, וְעוֹשָׂה אוֹתָן כְּמִין צוֹרֵת רִימוּנִים שֶׁלֹא פִּיתָהוּ
 13 פִּיתָן – שְׁעֵדִיין לֹא הִתְחִילוּ לְהִפְתָּחָהּ, וּבְמִין צוֹרֵת קוֹנָאוֹת
 14 [כְּפִתוּרִים, כְּדוּרִים] שֶׁל קְנָסוֹת [כּוּבְעִים, קְסוּדוֹת] שְׂפָרָאֵשִׁי
 15 תִּינוּקוֹת, וְהִיָּה תוֹלָה אוֹתָם עַל שׁוֹלֵי הַמַּעֲלֵל. וְכֵן הִיָּה מְבִיא שְׂבָעִים
 16 וְשָׁנִים וָגוֹן – פַּעְמוֹנִים, עֲשׂוּיִים מִזְּהָב, שְׂבָהָן [בְּתוֹכָם] שְׂבָעִים וְשָׁנִים
 17 עֵינְבִלִין [מֵה שֶׁתְּלוּיָה בְּתוֹךְ הַפַּעְמוֹן כְּדִי לְהַשְׁמִיעַ קוֹל], וְתוֹלָה בְּהֵן –
 18 וְהִיָּה תוֹלָה אֶת הַפַּעְמוֹנִים עַל שׁוֹלֵי הַמַּעֲלֵל, לְצַד הַרִימוּנִים, שְׁלֵשִׁים
 19 וְשָׁשָׁה מְצַד זֶה – מִלְּפָנָיו שֶׁל הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, וְשְׁלֵשִׁים וְשָׁשָׁה מְצַד זֶה
 20 – מֵאַחֲרָיו. רַבִּי הוֹסֵא אוֹמֵר מְשׁוּם [מִשְׁמֹנוֹ שֶׁל] רַבִּי יְהוֹדָה,
 21 שְׁלֵשִׁים וְשָׁשָׁה פַּעְמוֹנִים הָיוּ, וְהִיָּה תוֹלָה אוֹתָם שְׂמֹנֶה עֶשְׂרֵה מְצַד
 22 זֶה וְשְׂמֹנֶה עֶשְׂרֵה מְצַד זֶה.
 23 אֵמֵר רַבִּי עֵינִינִי בַר שֶׁשׁוּן, בְּמַחְלוּקַת כָּאֵן – כִּשְׁם שְׂמִצֵּנוּ שְׁנַחֲלָקוּ
 24 הַתְּנַאִים כָּאֵן בַּעֲנֵן מְסַפֵּר הַפַּעְמוֹנִים וְהַרִימוּנִים שֶׁהָיוּ עַל שׁוֹלֵי
 25 הַמַּעֲלֵל, כִּךְ מְצִינֵנוּ מַחְלוּקַת בְּמַסְפֵּר מְרָאוֹת הַנִּנְעִים הַמְטַמְאִים.
 26 דְּתַנִּי – שֶׁכֵּךְ שִׁנְיָנוּ בְּמַסְכַּת נִגְעִים [פִּיא מִיד], מִנֵּן מְרָאוֹת הַנִּנְעִים
 27 הַמְטַמְאִים, רַבִּי הוֹסֵא בֶּן הַרְבֵּינָם אוֹמֵר, שְׁלֵשִׁים וְשָׁשָׁה, עֶקְבָּאֵי בֶּן
 28 מַחְלָלֵאֵל אוֹמֵר, שְׂבָעִים וְשָׁנִים.
 29 הַגְּמָרָא מְבִיאָה מִימְרָא נוֹסַפַּת שֶׁל רַבִּי עֵינִינִי בַר שֶׁשׁוּן, בַּעֲנֵן הַכְּפָרָה
 30 הַבָּאָה עַל יַדֵּי בְּגִדֵי כְהוֹנֵה: וְאֵמֵר רַבִּי עֵינִינִי בַר שֶׁשׁוּן, לְמַה נִּסְמְכָה
 31 בְּתוֹרָה פְּרִשְׁתֵּי הַקְּרָבָנוֹת לְפָרִשְׁתֵּי בְּגִדֵי כְהוֹנֵה, לֹוֹמֵר לָךְ, מַה
 32 [כִּשְׁם שׁוֹקְרָבָנוֹת מְכַבְּרִין עַל חֲטָאִים, אִף בְּגִדֵי כְהוֹנֵה מְכַבְּרִין,
 33 וְעַתָּה הוּא מְפָרֵשׁ עַל אִיזָה חֲטָא מְכַפֵּר כָּל אֶחָד מִן הַבְּגָדִים: כְּתוּבַת
 34 מְכַפְרַת עַל שְׁפִיכוֹת דָּם, שְׂנֵאמֵר (בראשית לו לא) בַּעֲנֵן מְכִירַת יוֹסֵף
 35 וַיִּשְׁחַטוּ שְׁעִיר עִזִּים וַיִּמְבְּלוּ אֶת הַקְּתָנִת בָּדָם, וְטְבִילָה הֵייוֹנוּ כְּפָרָה,
 36 וַיֵּשׁ בְּכֵךְ רִמּוֹ לְעֵתִיד, שֶׁהַכְּתוּבַת תְּכַפֵּר עַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים.
 37 מְכַבְּסִים מְכַבְּרִין עַל גִּילּוֹי עֲרִירוֹת, שְׂנֵאמֵר (שמות כח מב) בַּעֲנֵן עֲשִׂית
 38 הַמְכַבְּסִים שֶׁבְּגִדֵי כְהוֹנֵה וַיַּעַשׂ לָהֶם מְכַבְּסֵי כָד [לְכָפוֹת] (אֵת)
 39 בָּשָׂר עֲרוֹה, וַיֵּשׁ בְּכֵךְ רִמּוֹ שֶׁהַמְכַבְּסִים מְכַפְרִים עַל עוֹן גִּילּוֹי עֲרִירוֹת.
 40 מְצַנְפַת מְכַפְרַת עַל גִּפְסֵי הָרוּחַ – גְּאוּוֹתָנִים. מְבַרְרַת הַגְּמָרָא: מִנֵּן יֵשׁ
 41 לְלַמּוֹד זֹאת. מְבַאֲרַת הַגְּמָרָא: אֵמֵר רַבִּי חֲנִינְיָא, יָבֵא מְצַנְפַת שֶׁהוּא
 42 דְבָר שְׂבָנוּבָה – מְבַוּחַת בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן שֶׁהוּא מְקוֹם גְּבוּהָ, וַיִּכְפֹּר
 43 עַל עוֹן גְּבוּהָ הֵלֵב.
 44 אֲכַנְטֵ מְכַפֵּר עַל הַרְהוּר הַלֵּב – הַרְהוּרֵי עֲבִירָה. וְטַעַם הַדְּבַר הוּא,
 45 מְשׁוּם שֶׁמְכַפֵּר אֶהְיָא דְאִיתִיה – עַל הַמְקוֹם שֶׁבּוֹ הוּא נִמְצָא. דְּהֵינּוּ
 46 מֵאַחַר וְהָאֲבַנְט חָגוּר כְּנֵגַד הַלֵּב, לְפִיכֵךְ הוּא מְכַפֵּר עַל הַרְהוּר הַלֵּב.
 47 חוֹשֵׁן מְכַפֵּר עַל הִדְיָיִן – עַל עִיווֹת הַדִּין, שְׂנֵאמֵר (שם כח טו) וַיַּעֲשִׂית
 48 חוֹשֵׁן מְשַׁפֵּט. כְּלוֹמֵר, שֶׁהַחוֹשֵׁן מְכַפֵּר עַל הַמְשַׁפֵּט.
 49 אֵפֹד מְכַפֵּר עַל עוֹן עֲבוּדַת בּוֹכָבִים, שְׂנֵאמֵר (דוֹשֵׁעַ ג ד) וְאֵין אֵפֹד
 50 וְתַרְפִּים. תַּרְפִּים הֵייוֹנוּ עֲבוּדָה זוּרָה, וַיֵּשׁ לְלַמּוֹד מְדַבְרֵי הַכְּתוּב
 51 שְׂכַאֲשֶׁר אֵין אֵפֹד אִזּוֹ נִגְלָה עוֹן הַתַּרְפִּים, אֲבֵל כֹּאֲשֶׁר יֵשׁ אֵפֹד הוּא
 52 מְכַפֵּר עַל עוֹן עֲבוּדָה זוּרָה.
 53 מְעִיל מְכַפֵּר עַל לְשׁוֹן הָרַע. מְבַרְרַת הַגְּמָרָא: מִנֵּן יֵשׁ לְלַמּוֹד זֹאת.
 54 מְבַאֲרַת הַגְּמָרָא: אֵמֵר רַבִּי חֲנִינְיָא, יָבֵא מְעִיל שֶׁהוּא דְבָר שְׂבָפְקוֹל –
 55 הַמְשַׁמְעֵעַ קוֹל, עַל יַדֵּי הַפַּעְמוֹנִים שֶׁהָיוּ תְלוּיִם בּוֹ, וַיִּכְפֹּר עַל קוֹל שֶׁל
 56 לְשׁוֹן הָרַע.